

УДК 339.9:378

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

О.М. Філонич, кандидат економічних наук.

Полтавський національний технічний університет ім. Ю. Кондратюка.

© Філонич, О.М., 2014.

Стаття отримана редакцією 27.03.2014 р.

Вступ. Ураховуючи темпи розвитку сучасної освіти, науки і техніки, етапи глобалізації та інтеграції на рівні регіонів, вищі навчальні заклади як бюджетні установи (надалі – ВНЗ або бюджетні установи) прагнуть здобути не лише визнання на національному рівні, але й високий міжнародний статус. Нові реалії об'єктивно вимагають від ВНЗ провести переоцінку концептуальних пріоритетів їх діяльності щодо стратегічного планування та розвитку, а саме: істотно підвищити роль усіх аспектів міжнародного співробітництва з партнерами за кордоном і міжнародних зв'язків зокрема. Саме тому значну увагу приділено міжнародній діяльності як одному із пріоритетних напрямів розвитку ВНЗ, спрямованому на інтеграцію бюджетних установ до європейського та світового освітньо-наукового простору. ВНЗ спрямовують свою діяльність на розширення й поглиблення міжнародних контактів, підвищення авторитету у світі, сприяють поліпшенню рівня кваліфікації викладачів і студентів шляхом координації науково-педагогічних контактів із відповідними інституціями за кордоном.

Сьогодні ВНЗ стають головними осередками наукової думки в регіонах. Вони забезпечують формування всебічно розвиненої особистості з високим рівнем професійної кваліфікації, здатної самостійно креативно мислити, виконують місію інтеграції в європейський простір держави на базі передових напрямів наукових досліджень, ідеї європейської єдності. Актуальність дослідження полягає в тому, що розвиток міжнародної діяльності ВНЗ дозволить не лише збільшити дохідну частину установи, але й буде елементом взаємозв'язку в системі обміну новітніми науковими дослідженнями, технологіями та розробками співробітників зазначеної галузі.

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Проблеми та перспективи розвитку міжнародної діяльності розглядали багато науковців: Д.В. Багрова, О.О. Гетьман, В.С. Власик, В.С. Новицький, А.П. Румянцев, А.М. Поручник, Д.О. Ільницький, О.А. Федірко. Питаннями європейської інтеграції й економічної політики займалися В.І. Чужиков, Є.Г. Панченко, А.А. Грищенко, М.З. Згуровський. Однак рівень наукових досліджень безпосередньо у сфері вищої освіти щодо міжнародної діяльності ВНЗ є недостатнім та не чітко окресленим.

Постановка завдання. Метою статті є визначення перспектив розвитку міжнародної діяльності бюджетних установ у галузі освіти й аналіз їх міжнародної діяльності. Завданнями, які необхідно розв'язати під час проведення дослідження, є: визначити категорію «бюджетна установа»; проаналізувати можливі джерела надходжень коштів ВНЗ; згрупувати міжнародні угоди, які демонструють розвиток міжнародної діяльності та визначити перспективні напрями її розвитку.

Основний матеріал і результати. Бюджетна установа – орган, установа чи організація, визначена Конституцією України, а також установа або організація, створена в установленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування, яка повністю утримується за рахунок відповідного державного або місцевого бюджету [8]. Бюджетні організації та установи створюються і функціонують для забезпечення конституційного ладу держави (вищі органи державної влади), незалежного

судочинства (суд, прокуратура), місцевого самоврядування (сільради, міськради) та інше, а також для задоволення соціально-економічних, освітніх, культурно-просвітницьких потреб населення.

Виходячи із цього, їх господарська діяльність направлена в першу чергу на виконання тих функцій, що визначені їх статутними документами та Конституцією України.

Потреби населення в збільшенні кількості, а особливо, якості послуг у сферах медицини, культури, освіти – зумовили таку діяльність цих установ, як надання платних послуг. Так, вони можуть надавати різні платні послуги, виробляти продукцію чи інше, при цьому вони отримують доходи (крім бюджетного фінансування). Такі надходження називають власними. До них відносять кошти, одержані від надання платних послуг, реалізації продукції, виготовленої в навчальних майстернях, на дослідних ділянках чи в господарствах, надання в оренду приміщень та обладнання, виконання науково-дослідних робіт за господарськими договорами, а також кошти, отримані як гуманітарна допомога, суми, одержані від підприємств для виконання окремих доручень та ін.

Таким чином, бюджетні установи отримують кошти із загального фонду бюджету на виконання статутних завдань, а також можуть одержувати доходи від здійснення господарської діяльності, в тому числі й міжнародної діяльності: надання платних послуг, які називають власними коштами або коштами спеціального фонду. Слід при цьому відмітити, що і кошти загального фонду, і кошти спеціального фонду є бюджетними коштами, вони суворо плануються та витрачаються згідно із затвердженими кошторисами.

Міжнародна діяльність бюджетної установи – це її співпраця із зарубіжними організаціями, фондами й іншими структурами з метою налагодження двосторонніх відносин для координації своїх дій, визначення спільних орієнтирів розвитку, реформування та модернізації виробничих процесів, проведення наукових конференцій і тренінгів, узгодження стандартів тощо [1]. Міжнародна діяльність кожного суб'єкта регулюється міжнародним договором.

Міжнародний договір – це угода між двома та більше державами чи іншими суб'єктами міжнародного права, що встановлює, змінює або припиняє їхні взаємні права й обов'язки [7].

Аналізуючи міжнародні угоди, укладені ВНЗ з метою налагодження тісних взаємозв'язків зі своїми закордонними партнерами, варто зазначити, що їх контролює головний розпорядник бюджетних коштів – Міністерство освіти і науки України (табл. 1).

Таблиця 1. Існуючі міжнародні угоди про співробітництво в галузі освіти і науки

Країна	Міжурядові угоди	Міжвідомчі угоди
1	2	3
Австрія		Меморандум про співробітництво між Міністерством культури і мистецтв України, Міністерством освіти України та Федеральним Міністерством освіти і культури Австрії
Аргентина	Угода між Кабінетом Міністрів України й Урядом Аргентинської Республіки про співробітництво в галузях культури, науки і освіти та про науково-технічне співробітництво. Програми співробітництва у сфері освіти та культури між Україною й Аргентинською Республікою на 1999 – 2001 роки	
Азербайджан	Угода між Урядом України та Урядом Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі атестації наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації Угода між Урядом України та Урядом Азербайджанської Республіки про науково-технічне співробітництво Угода між Кабінетом Міністрів України й Урядом Азербайджанської Республіки про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і вчені звання	Угода між Міністерством освіти України та Міністерством освіти Азербайджанської Республіки про співробітництво в галузі освіти
Білорусь	Договір між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі науки й технологій Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про взаємне визнання і еквівалентність документів про освіту і вчені звання	

Продовження таблиці 1

1	2	3
Болгарія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Болгарія про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	Угода між Міністерством освіти України і Міністерством науки й освіти Республіки Болгарія
	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Болгарія про взаємне визнання документів про освіту, наукові ступені і вчені звання	Угода про науково-технічне співробітництво між Міністерством України у справах науки і технологій та Міністерством освіти і науки Республіки Болгарія
		Протокол між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти і науки Республіки Болгарія про Болградську гімназію ім. Г.С. Раковського (Одеська обл., Україна)
Бразилія	Угода між Кабінетом Міністрів та Урядом Федеративної Республіки Бразилія про наукове й технологічне співробітництво	
Вірменія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Вірменія про науково-технічне співробітництво	
	Угода між Кабінетом Міністрів України й Урядом Республіки Вірменія про співробітництво в галузі освіти	
Велика Британія	Угода між Урядом України і Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	
В'єтнам		Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України та Міністерством освіти і підготовки кадрів Соціалістичної Республіки В'єтнам
Гвінея		Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України та Міністерством вищої освіти і наукових досліджень Республіки Гвінея
Греція	Угода між Урядом України та Урядом Грецької Республіки про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	
Грузія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Грузія про науково-технічне співробітництво	
	Угода між Урядом України й Урядом Грузії про співробітництво в галузі освіти	
Естонія	Угода між Урядом України і Урядом Естонської Республіки про співробітництво в галузі культури, освіти і науки	
	Угода між Урядом України та Урядом Естонської Республіки про взаємне визнання документів про освіту і наукові ступені	
Єгипет	Угода між Урядом України й Урядом Арабської Республіки Єгипет про економічне, технічне та наукове співробітництво	
Ізраїль	Угода між Урядом України й Урядом Держави Ізраїль про співробітництво в галузі культури, освіти, науки і техніки	
	Угода про співробітництво в галузі освіти між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль	
Індія	Угода між Урядом України й Урядом Республіки Індія про співробітництво в галузі культури, мистецтва, освіти, туризму, спорту та засобів масової інформації	
Іран	Декларація про принципи й основні напрями відносин між Україною та Ісламською Республікою Іран	
	Меморандум про взаєморозуміння між Україною та ІРІ відносно культурного і наукового співробітництва	
	Угода між Урядом України та Урядом Ісламської Республіки Іран про співробітництво в галузі культури, освіти і науки	
Іспанія	Угода між Урядом України й Урядом Королівства Іспанія про співробітництво в галузі освіти та культури	
Італія	Угода між Урядом України й Урядом Італійської Республіки про співробітництво в галузі культури, науки та освіти	
Казахстан	Угода між Урядом України й Урядом Республіки Казахстан у сфері науки і технологій	Угода між Міністерством освіти України та Міністерством освіти Республіки Казахстан про співробітництво в галузі освіти

Продовження таблиці 1

1	2	3
Канада	Меморандум про взаєморозуміння та співробітництво між Урядом України й Урядом Канади в галузі освіти	Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством України у справах науки і технологій та Канадським Агентством з інспекції харчових продуктів про співробітництво в галузі генетично змінених рослинних продуктів
Киргизія	Угода між Урядом України та Урядом Киргизької Республіки про співробітництво у сфері науки і технологій	Угода між Міністерством освіти України та Міністерством освіти і науки Киргизької Республіки про співробітництво в галузі освіти
Китай	Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Китайської Народної Республіки про взаємне визнання й еквівалентність документів про освіту і наукові ступені	Угода про співробітництво між Міністерством освіти України та Міністерством освіти Китайської Народної Республіки в галузі освіти
Корея	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Корея про науково-технічне співробітництво	Домовленість про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти Республіки Корея
Куба		Угода між Міністерством України у справах науки і технологій та навколишнього середовища Республіки Куба про науково-технологічне співробітництво
Латвія	Угода між Урядом України й Урядом Латвійської Республіки про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	
Литва	Угода між Урядом України та Урядом Литовської Республіки про співробітництво в галузі освіти, науки і культури	
Люксембург	Угода між Урядом України й Урядом Великого Герцогства Люксембург про співробітництво в галузі культури, освіти, науки, молоді, спорту і туризму	
Македонія	Угода між Урядом України й Урядом Республіки Македонія про співробітництво в галузі освіти	
Мексика	Угода між Урядом України та Урядом Мексиканських Сполучених Штатів про співробітництво в галузі освіти і культури Угода між Урядом України та Урядом Мексиканських Сполучених Штатів про наукове, технічне і технологічне співробітництво	
Молдова	Угода між Урядом України й Урядом Республіки Молдова про співробітництво в галузі освіти, науки та культури Угода між Кабінетом Міністрів України й Урядом Республіки Молдова про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і вчені звання	Угода між Міністерством освіти України та Міністерством науки й освіти Республіки Молдова в галузі науки та освіти Протокол про співробітництво в галузі освіти на 2001/2002 навчальний рік між Міністерством освіти і науки України та Міністерством освіти Республіки Молдова
Монголія		Угода про співробітництво в галузі науки й освіти між Міністерством освіти України і Міністерством освіти Монголії
Німеччина	Угода між Урядом України та Урядом ФРН про культурне співробітництво Угода між Урядом України й Урядом ФРН про направлення німецьких викладачів у навчальні заклади України	Спільна заява Державного комітету України з питань науки і технологій та Федерального Міністерства наукових досліджень і технологій Федеративної Республіки Німеччина про науково-технічні відносини
Південно-Африканська Республіка	Угода між Урядом України та Урядом Південно-Африканської Республіки про співробітництво у сфері науки і технологій	

Продовження таблиці 1

1	2	3
Польща	Угода між Урядом України та Урядом Польської Республіки про науково-технічне співробітництво	Угода про співробітництво між Міністерством освіти і науки України та Міністерством національної освіти Республіки Польща
	Угода між Урядом України й Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі культури, науки і освіти	
Португалія	Угода між Україною й Португальською Республікою в галузі освіти, науки, культури, технології, молоді, спорту та засобів масової інформації	
Росія	Угода між Урядом України й Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі культури, науки і освіти.	Угода між Міністерством освіти України і Міністерством загальної та професійної освіти Російської Федерації про співробітництво в галузі освіти
	Угода між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво	
	Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту і вчені звання	
Румунія	Угода між Урядом України і Урядом Румунії про співробітництво в галузі культури, науки й освіти.	Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України і Міністерством освіти Румунії
Словаччина	Угода між Кабінетом Міністрів та Урядом Словацької Республіки про взаємне визнання документів про освіту, виданих в Україні й Словацькій Республіці	Протокол між Міністерством освіти України і Міністерством освіти Словацької Республіки про співробітництво та обміни в галузі освіти
Словенія	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Словенія про співробітництво в галузях культури, освіти й науки	
США	Угода між Урядом України та Урядом США про гуманітарне й техніко-економічне співробітництво	Угода між Державним комітетом з питань науки та інтелектуальної власності й Фондом цивільних досліджень і розвитку США
	Договір між Урядом України та Урядом США про співробітництво у сфері науки і технологій	
Туреччина	Угода про культурне співробітництво між Урядом України та Урядом Республіки Туреччина	Угода про співробітництво в галузі освіти між Міністерством освіти України та Міністерством національної освіти й Радою вищої освіти Турецької Республіки
Туркменистан	Угода між Урядом України й Урядом Туркменистану про підготовку фахівців для Туркменистану в навчальних закладах України	Угода між Міністерством освіти України та Генеральною Прокуратурою Туркменистану про підготовку фахівців у Національній юридичній академії України
	Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Туркменистану про взаємне визнання документів про освіту, наукові (вчені) ступені й учені звання	Угода між Міністерством освіти України Міністерством освіти Туркменистану про співробітництво в галузі освіти
Угорщина	Угода між Урядом України та Урядом Угорської Республіки про співробітництво в галузі культури, науки й освіти	
	Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Угорської Республіки про взаємне визнання й еквівалентність документів про освіту і наукові ступені, виданих в Україні та Угорській Республіці	
	Угода між Урядом України й Урядом Угорської Республіки про співробітництво у сфері науки і технологій	
Узбекистан	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Узбекистан про співробітництво в галузі освіти	
	Угода між Урядом України й Урядом Республіки Узбекистан про співробітництво у сфері науки і технологій	
	Угода між Урядом України та Урядом Республіки Узбекистан про взаємне визнання й еквівалентність документів про освіту та вчені звання	
Фінляндія		Меморандум про взаєморозуміння між Державним комітетом України з питань науки та інтелектуальної власності та Міністерством торгівлі і промисловості Фінляндської Республіки про співробітництво в науково-технологічній сфері

Продовження таблиці 1

1	2	3
Франція	Угода про культурне, науково-технічне співробітництво між Урядом України та Урядом Французької Республіки	Угода між Державним комітетом України, Міністерством освіти України, Академією наук України та Національним центром наукових досліджень про науково-технічне співробітництво
Хорватія	Угода між Урядом України й Урядом Республіки Хорватія про співробітництво в галузі культури, освіти, науки і техніки	
Чехія		Угода між Міністерством освіти України та Міністерством освіти, молоді і спорту Чеської Республіки про співробітництво в галузі освіти та науки
Союзна Республіка Югославія	Угода про співробітництво в галузі освіти, культури та спорту між Урядом України і Союзним Урядом Союзна Республіки Югославія	

Перелік країни, з якими здійснюється міжнародне співробітництво, достатній, щоб говорити про можливість поєднання всіх позитивних рис освітніх процесів зазначених країн і запровадження їх на території нашої держави. Варто виділити основну мету міжнародної співпраці бюджетних установ — забезпечення інтеграції вітчизняної освіти й науки, державної системи охорони інтелектуальної власності у світовий простір із збереженням і захистом національних інтересів.

Вища освіта в Україні впродовж останнього десятиліття перебуває у стані безперервного вдосконалення і модернізації. Рушійними силами процесів, що відбуваються у вищій школі, є її прагнення до оновлення та прагнення ввійти до загальноєвропейського освітнього простору.

Європейське суспільство характеризується рядом ознак, серед яких найістотніші:

- полікультурність;
- рухливість, інтернаціоналізація та глобалізація;
- вплив нових технологій;
- серйозні зміни у сфері зайнятості населення;
- потреба у фахівцях, здатних навчатися впродовж життя;
- вимога якості, справедливості й ефективності освіти.

Успіх сучасної освіти визначається перш за все здатністю гнучкого реагування на змінне оточення. Суспільство вимагає фахівця, здатного гнучко перебудувати зміст і форми діяльності залежно від вимог ринку праці. Міжнародна діяльність є невід'ємною частиною діяльності ВНЗ.

Модель педагогічної освіти XXI століття, яке оголошено ЮНЕСКО «Століттям освіти», формується в рамках вимог концептуальних засад розвитку педагогічної освіти України, її інтеграції в європейський освітній простір та Болонського процесу. Відповідно до Указу Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», в Україні забезпечено правове регулювання питань функціонування системи освіти, всіх її рівнів і підсистем, діяльності навчальних закладів різних типів і форм власності, організації різних форм навчання.

Висновки. Для реалізації основної мети розвитку міжнародної діяльності на рівні ВНЗ здійснювати роботу в таких напрямках:

- підписання широкомасштабних угод про співробітництво з провідними українськими та зарубіжними вищими навчальними закладами з питань спільного розроблення методів розв'язання освітніх проблем;
- розширення контактів у сфері спільного виконання науково-практичних проектів (шляхом організації спільних творчих колективів);
- створення умов для наукового стажування науково-педагогічних працівників за кордоном;
- забезпечення умов для науково-педагогічної діяльності працівників у зарубіжних навчальних закладах;

- створення умов для публікування результатів наукових досліджень у зарубіжних виданнях та організація спільних з партнерськими інституціями видань;
- проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів, «круглих столів».
- Міжнародне співробітництво у сфері освіти покликано забезпечити інтеграцію національної системи освіти в міжнародний освітній простір, що передбачає виконання таких перспективних напрямів розвитку:
 - укладення з іншими державами міжурядових та міжвідомчих угод про співробітництво в галузі освіти і науки та їх реалізацію;
 - організацію освітніх та наукових обмінів, стажування й навчання за кордоном учнів, студентів, педагогічних і науково-педагогічних працівників;
 - розширення участі навчальних закладів, педагогів, науковців, учнів та студентів у різних проектах і програмах міжнародних організацій та співтовариств (програми Темпус, Еразмус Мундус, Жан Моне тощо);
 - вивчення досвіду зарубіжних партнерів стосовно модернізації системи освіти, зокрема вивчення системи професійного зростання в рамках концепції навчання протягом життя щодо запровадження міжнародних шкіл, дискусійних майданчиків тощо;
 - проведення спільних наукових досліджень з актуальних проблем розвитку освіти й галузей економіки;
 - проведення міжнародних наукових конференцій, семінарів, симпозіумів тощо;
 - навчання іноземців та осіб без громадянства у вищих і професійно-технічних навчальних закладах України;
 - задоволення освітньо-культурних потреб української діаспори;
 - створення для учнів міжнародної он-лайн школи, де розміщуватимуться веб-ресурси з національної історії та історії Європи, започаткування міжнародних олімпіад з історії;
 - підтримку співробітництва міжнародних таборів для дітей та юнацтва, проведення спільних конкурсів, фестивалів, форумів тощо;
 - створення міжнародних волонтерських груп з метою відновлення пам'яток культури;
 - створення віртуальних програм для вчителів іноземних мов і вчителів фізики, математики, хімії тощо, що спонукатиме до вивчення та використання кількох мов;
 - розширення мережі європейських шкіл здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Європейська інтеграційна політика: навч. посіб. / [А.М. Поручник, В.І. Чужиков, Д.О. Ільницький, О.А. Федірко]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. В.І. Чужикова. – К.: КНЕУ, 2010. – 451 с.
2. Конвергенція економічних моделей Польщі та України: Монографія; за заг. ред. Д.Г. Лук'яненка, В.І. Чужикова, М.Г. Вожняк та ін. – К.: КНЕУ, 2010.
3. Міжнародна економіка: навч. посібник / за ред. Ю.Г. Козака, Н.С. Логвинової, В.М. Осипова – К.: ЦУЛ, 2008.
4. Ресурси та моделі глобального економічного розвитку: монографія / [Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, А.М. Колот, Я.М. Столярчук, та ін.]; за заг. ред. докторів екон. наук, професорів Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2011. – 703, [1] с.
5. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізаційна перспектива: монографія; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г. Лук'яненка та д-ра екон. наук, проф. А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2010. – 334, [2] с.
6. Гео економічні сценарії розвитку і Україна: монографія / М.З. Згуровський [та ін.]; за ред. А.С. Філіпенка. – К.: ВЦ «Академія», 2010.
7. Європейська економічна політика. Практикум: навч. посіб. / [О.А. Федірко, В.І. Чужиков, С.Г. Панченко, А.А. Грищенко та ін.]; за заг. ред. В.І. Чужикова. – К.: КНЕУ, 2010. – 214 с.
8. Бюджетний кодекс України, Офіційний вісник України, офіційне видання від 13.08.2010, № 59, стор. 9, стаття 2047 Указу Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» Урядовий кур'єр офіційне видання від 04.07.2013 № 117
9. Офіційний вісник Президента України офіційне видання від 05.07.2013 р., № 17, стор. 31, стаття 550

УДК 339.9:378

Філонич Олена Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і банківської справи, головний бухгалтер. Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. **Перспективи розвитку міжнародної діяльності бюджетних установ у сфері вищої освіти.** Розглянуто категорію «бюджетні установи», з'ясовано роль бюджетних установ у сфері вищої освіти. Визначено основні джерела надходження коштів та роль міжнародної діяльності ВНЗ. Проаналізовано показники міжнародної діяльності бюджетних установ і визначено її перспективні напрями розвитку.

Ключові слова: бюджетна установа, міжнародна діяльність, національна стратегія розвитку освіти, перспективні напрями розвитку.

УДК 339.9:378

Филонич Елена Николаевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов и банковского дела, главный бухгалтер. Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка. **Перспективы развития международной деятельности бюджетных учреждений в сфере высшего образования.** Рассмотрена категория «бюджетные учреждения», выяснена роль бюджетных учреждений в сфере высшего образования. Определены основные источники поступления средств и роль международной деятельности вузов. Проанализированы показатели международной деятельности бюджетных учреждений, и определены ее перспективные направления развития.

Ключевые слова: бюджетное учреждение, международная деятельность, национальная стратегия развития образования, перспективные направления развития.

УДК 339.9:378

Olena M. Filonych, PhD, Associate Professor, Finance and Banking Department, Chief accountant of Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University. **The Development Prospects of Budgetary Institutions International Activities in Higher Education.** The category “budgetary establishment” and their role in higher education are considered in the article. The main sources of funds and the role of the university international activities are determined. The international activities indices of budgetary institutions are analyzed and development promising areas are identified in this article.

Keywords: budget, international activities, education development national strategies, development promising areas.